

Lekcja – j. polski kl. 8P (01.06.2020) – poniedziałek

Temat: **Fonetyczne środki stylistyczne – powtórzenie.**

1. Zanotuj w zeszycie:

Fonetyczne środki stylistyczne – to zabiegi językowe mające na celu dobór takich wyrazów oraz ich układów, które swoim brzmieniem wpływają na ukształtowanie obrazu poetyckiego i wzbogacenie jego znaczenia.

Jednym ze środków fonetycznych jest **onomatopeja (wyraz dźwiękonaśladowczy)** – czyli użycie w tekście literackim wyrazów, które swoim brzmieniem naśladują **dźwięki, odgłosy** lub je przypominają.

Do fonetycznego ukształtowania tekstu przyczyniają się również wszystkie zabiegi służące rytmizacji wypowiedzi (podział na **strofy, wersy, rymy**, itp.)

2. Ćwiczenie

Przeczytaj kilkakrotnie na głos poniższy wiersz:

Leopold Staff

„Wiosenne wróble”

Wróble wiedzą, wiedzą, wiedzą,
W rozkochanym gwarząc sejmie,
I przechodniom ćwierk – ćwierk o tym,
Bardzo chętnie i uprzejmie.

Wróble prawią, prawią, prawią,
Raz, dwa razy, sto i dwieście,
O tym, za czym ludzie chodzą,
Gonią w życiu i po mieście.

Wróble krzyczą, krzyczą, krzyczą,
Że nikt na ich głos nie baczy,

Lekceważy je, omija,
I wściekają się z rozpaczy.

Wróble wrzeszczą, wrzeszczą, wrzeszczą,
Że w las idzie ich nauka
I że człowiek słyszeć nie chce,
Za czym biega, czego szuka.

Wróble drą się, drą się, drą się
W oszalałym pasją tłumie,
Że ich bęcwał jeden z drugim,
Jakby ogłuchł, nie rozumie.

● Wskaż w każdym pierwszym wersie zwrotek powtarzające się elementy językowe (głoski, sylaby, części wyrazowe).

● Podkreśl wyrazy dźwiękonaśladowcze.

● Napisz, co - według ciebie – dzięki wyrazom naśladowczym i powtórzonym elementom językowym

może usłyszeć odbiorca:

dwóch pierwszych strof -

trzeciej i następnych strof -

● Napisz, jak – twoim zdaniem – powtórzenie niektórych dźwięków wpływa na nasze wyobrażenie o

zachowaniu wróbli w pierwszych dwóch zwrotkach, a jak w następnych.

.....
.....
.....

• Spośród podanych wyrazów wybierz i zapisz w odpowiedniej kolejności kilka określeń oddających zmianę nastroju w wierszu.

bierność • natarczywość • niepewność • obojętność • podenerwowanie • optymizm
• rozdrażnienie • uprzejmość • wycofanie • wściekłość • pogoda • spokój • ufność
• zaniepokojenie • złość

.....
.....

• Przeanalizuj budowę utworu i uzupełnij informacje.

Wiersz składa się z (ilu?) zwrotek. Każda zwrotka ma (ile?) wersy. Wszystkie wersy utworu liczą (ile?) sylab. Każda zwrotka pod względem składniowym jest zdaniem (jakim?) W utworze zastosowano powtórzenia (czego?)

.....

w (którym?) wersie każdej zwrotki.

• Jakie spostrzeżenia o świecie zostały przekazane przez poetycki obraz wróbli?

